

"Get thee out of thy country" – Stillness and Movement in Jewish History

Jeremy Leigh

'לך לך מארצך' – השתקעות ונדודים בהיסטוריה היהודית

ג'רמי לי

Unit 1, Meeting 1: Finding 'God', on the move...

יחידה א, מפגש א: למצוא את אלוהים בתנועה

Introduction

In this session, let's take a look at an autobiographical poem by the great Yiddish poet Avraham Sutzkever. Written in 1953 when he was much older, Sutzkever draws upon his memory of being a young child when his family was living in Siberia. It is worth reading his brief biography (below) to understand the moments of the twentieth century he lived through, the journeys he made, and the significance of this retrospective moment.

'Knowledge' / by Abraham Sutzkever

(from "Siberia", 1953)

I
"Papa, tell me where the whole world ends!" –
Philosophically, solution I request.
Answers he: "See, where the sun descends,
Just behind that hut, beyond hill's crest."
Really? If it's so – I would not think:
Catch up with the setting sun! I run,
In a silver net of tears, up, to the brink,
Where the whole world ends and hides the sun!
Eyes are begging the Siberian God
Not to make my longing all in vain.
All the zillion years before me nod,
Trembling in the snow: be blessed again.

II
Back of me, my father – tiny dot.
Toward the sun is galloping my heart.
Now, I run uphill and reach the hut!
Eagerness still beckons, won't depart.
To the bonfire, over howling pit,
Stretch my lips, my body would descend.
Papa, see, the world goes on a bit,
And there is no, is no, is no end.
Papa cannot hear. A star will blanch.
Papa cannot see, out of the blue,
How a boy becomes an avalanche
Made of light and wonderment anew.

From A Sutzkever: Selected Poetry and Prose
translated from the Yiddish by Barbara and Benjamin
Harshav (Berkeley: U of California Press, 1991)

הקדמה

לפנינו שיר אוטוביוגרפי שנכתב על ידי המשורר אברהם סוצקבר. השיר נכתב בשלהי חייו ובו המשורר נזכר בילדותו, כאשר הוא ומשפחתו גרו בסיביר. מומלץ לקרוא את ביוגרפיה הקצרה שלו, אשר מופיעה בהמשך, על מנת להבין את התקופה בה המשורר חי, המסעות שהוא לקח בהן חלק וחשיבות הרגע הזה של התבוננות לאחור.

דעת / אברהם סוצקבר

(מתוך 'סיביר', תרגום ה. בנימין,
הוצאת הקיבוץ המאוחד)

"אבא, איפה התבל נגמרת?" –

תשובתי אתבע כפילוסוף.

"מאחרי בקתה שם, האחרת,

על הפסגה בה שמש תחלוף".

האמנם? אם כך – ארוץ, בלי שמה,

הָרָה, להשיג את השקיעה!

דרך רשת-כסף של הדָמַע,

שם תבל נגמרת, לפסגה!

מבקשות עיני מַאֵל סיבירי

הגעגוע לא יפרך.

מליוני שנים אשר הפשירו

רוטטות משלג: תברך.

אחרי – רק נקודה הוא אבא.

והלב, מול שמש, בדהירה.

הבקתה הנה, הנה אגע בה!

אך כובש המתח, לא נגרע.

שפתותי אל מדורה הובהלו,

שתאיר יָלֵל עֲלֵמֵא-הַדִּין.

אבאל'ה! תבל נמשכת הלאה,

אבל סוף לה – אין, ואין ואין.

אבא לא ישמע. כוכב נופל ו –

הוא ירוק. עיניו לא פָּלְלוּ

אני עכשיו – מפולת שלג,

אשר אור ופלא חוללו.

Regarded by some as the greatest of the Yiddish poets, **Abraham Sutzkever** (1913 – 2010) was born just outside of Vilna but spent much of his childhood years in Siberia as a WWI refugee. A member of Yiddishist circles, he was ghettoized with the rest of Vilna Jewry and after the murder of his young son and mother, escaped to the Narozh forest where he fought with the partisans. In 1947, he and his wife immigrated to Israel where he established the literary journal *Di goldene keyt* (The Golden Chain), remaining its editor until it closed in 1995.

אברהם סוצקבר (1913-2010), נחשב לאחד מגודלי המשוררים של שפת היידיש, נולד ליד וילנא וגדל בסיביר בתור פליט מלחמת העולם הראשונה. לאחר המלחמה חזרה המשפחה לילנא ושם הוא היה חבר במעגלים של פעילים יידישיסטיים. במלחמת העולם השנייה נכלא בגטו ביחד עם שאר יהדות וילנא. לאחר הרצח של בנו הקטן ואמו הוא ברח ליער 'נארוץ' שם לחם לצד הפרטיזנים. בשנת 1947, הוא ואשתו עלו לארץ ישראל שם ייסד את כתב העת הספרותי 'די גולדען קייט' (שרשרת הזהב) ונותר עורך כתב העת עד סגירתו בשנת 1995.

Discussion Questions:

1. What are the stages of the journey being described in this poem? Read it carefully and be clear about what each stage is and what each might represent?
2. What is the role played by Sutzkever's father?
3. "Within me is the urge to go yet further" Is this a literal or poetic metaphor? Explain.
4. It seems hard not to read the poem in the light of Sutzkever's experience in the years since he was a child. How might this impact our reading of Sutzkever's recollection of childhood and discovery?
5. Is there anything in the poem that you can identify with either as a former child or adult?

שאלות לדין:

1. מהם השלבים השונים במסע המתוארים בשיר? קראו בעיון, מהו כל שלב ונסו לפענח, מה כל שלב מייצג?
2. מהו התפקיד של אביו של סוצקבר בשיר?
3. "... אך כובש המתח, לא נגרע." האם מדובר מטפורה? אם כן, מה היא מייצגת?
4. קשה שלא לקרוא את השיר לאור חוויותיו של הסופר בשנות ילדותו. כיצד ילדותו יכולה להשפיע על הדרך בה אנו קוראים את מסעות וגילויי הילדות בשיר?
5. עם אלו חלקים בשיר אתם יכולים להזדהות בתור מבוגרים או ילדים לשעבר?